

מסורת הש"ס

(א) [נקמן עה: 13] ימות מב, (א) [נקמן טו: 1] (ד) 13מי יט, (א) בדפור' דיובר מה הועילו הוא קודם ד"ה לא מקדים ועי' מוס' ד"ה ואמתי כניסמה (1) [דברים 10],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מה הועילו וכי' צין לענין גזות צין לענין פירות דטרפה: (ב) ד"ה גזי ישן וקי' קודם לננה כלומר שמה: (ג) ד"ה מאמתי תהא כמזה ששאר:

מוסף תוספות

א. וכיון שכן לאו מוקדם הוא וכיון טרפא, הג"מ היכא דיש בדעתו לגרשה מעתה, אבל, רשני"א, ב. שלא גמר בדעתו לגרשה, רשני"א, ג. שלא חטרוף לקוחות טליון כדיון, רשני"א, ד. היכי שחליף מספק, מוס' הלא"ש, ה. דליכא למיחש לחיפוי, מוס' הלא"ש לעיל, ד"ה משום, א. היי חוששין שמה נתייחד עמה, רשני"א, I. והדיון נותן דמנה מאתים כיון שהקול היכל שכתובה כתובה וכל יודיעין אם בתולה היא שכתובתה מאתים ואם אלמנה היא שכתובתה מנה, אבל תוספת, עדים הוא דמפקי קלא בסך שכתובה, דיש חזרתה מרובה ויש כתובתה מועטת, רשני"א, II. בשעת כתיבה, רשני"א, ט. דמשעת קניי שיבד נפשיה, רשני"א, [1] וקנין קלא אית לי, פי' כדיון.

פסקי רי"ד

גיטה ותנבה: א"ל רבינא לרבא כתיבה ואותביה בכיסיא דאי מפייהם גיפיים מאי, פי' כמבו והתמו ליתנו לה ואחר לתת לה שמה תתפיים עמו מן הקטטות שביהין ולא תתפייסו ותננו לה ואינה מגורשת אלא משעה שיתנו לה מה הועילו חכמים בתקנתם, פי' ירי' יוחנן מקשה דאמר משום בת אחותו דאי לרי"ל האמר דמשעת החתימה יש לה פירות ואצי"פ שאיחר נתינת הגט דעדין בחותמיו זכין לו: אמר ליה לא מוקש [אישן] פורענותא לנפשיה, פי' אין לחוש לכך שאין אדם מקדים לכתוב בו פורענותו הוא לו ואינו כתובה אלא בשעה שרוצה ליתנו: א"ל רבינא דרב אשי גיטין הבאים ממדינת הים דמיכתבי בניסן ולא מטו עד תשרי מה הועילו חכמים בתקנתם: א"ל הנהו קלא אית להו, פי' רבעיא לאחיי עדים אימתי מטא גיטה לידה: אימתי מאימתי לגט, פי' ג'. חדשים שהיא צריכה להמתין עד שלא תנשא רב אמר משעת נתינה ושמואל אמר משעת כתיבה פי' אמר משעת כתיבה אין לו להתירוד עמה וזהו ישן

ואוסזיב כניססיה, ימים רבים: **דאי מפייסא**, צהדיה כקטטות שביניהם: **סיפיים**, ולא יגרשנה, ולא איפייסה וגרשה ומי מטא גיטה לידה הוא דאגרשה: **לא מקדים נו'**, לא רגילי למיעבד הכי ללאומי כניסמיה דכיון דלא ניחא ליה בגירושין פורענות הוא לגביה ולא מקדים ליה: (א) **מה הועילו חכמים בתקנתן**.

צין לענין (א) פירות צין לענין גזות וזות דטרפה לקוחות מיום הכמיצה: קלא לוס, וצין לענין גזות וצין לענין פירות צעיל לאחיי ראהי אימת מטא גיטה לידה: **מאימתי מונין לגט**, ג' חדשים שהאשה צריכה להמתין: **צ' נשים צחצר אחס**, של אדם א' שפירש לוס ומסר שני גיטין לשתי נשוי צו ציוס אלא שזה קדם לזה כמיצבו חדש ולשמואל זו תינשא לסוף צ' חדשים וזו לסוף ג' יתמחו צין אדם שאלו שנתגרשו ציוס א': **גט ישן**, לקמן (דף עט:). תנינא דאין אדם מגרש בגט ישן ואיזהו גט ישן כל שנתייחד עמה מאחר שכתבו לה וטעמא שמה יאמרו גיטה קודם לגבה (א) שמה מתעבר ותלד צין כמיצבו לנתינתו ולאחר זמן יאמרו הגט קדם וצונות נתעברה: **המשליש**, מסר הגט שליש כדי לגרשה צו לסוף ג' חדשים והוא הלך לדרכו: **מוסרס לינשא מיד**, דמשעת כמיצה מניין: **מאימתי (א) כתובה**, כשאר שטר חוצ ומשמטתה שציעית: **משפפגוס**, שפפרע קלא דגלי דעמה דעומדת ליגוש וליפרע: **וטוקוף**, עליו המומר צמלוה דנקא לה משום כתובה ומעשה צ"ד שפיו משמט וחל עלה שס שטר חצו: **פגמה**, כיון דגלי דעמיה צפרעון קרינא ציה לא יגוש': **זקפה**, צמלוה: **אונס**, את הבתולה חייב חמשים כסף: **וקנס**, דמוציא שס רע: **מאימתי נוקפין**, כלומר מאימתי הויא חקיפה: **העמדה**, הרי היא חקיפה: **כמעשה צ"ד דמיא**, דתנאי צ"ד היא: **מה עשה צ"ד**, חויציה משום פסק דין הוא ואצי"פ דלא אחתים הלכך אין שס הקדמה ונכתצים ציוס ונחתמין צלילה: **אף כסובה**, משעת כמיצה דנכנסה לחופה דקירוב חתנות הוא חילי שעבודה ואצי"ג דלא אחתים: **עסוקים צאוסו ענין הוו**, מכתביה עד חתימה ואפי' צשאר שטרות כשר: **לא שנו**, דשטרותי הנכתצים ציוס ונחתמים צלילה פסולים: **אצל עסוקים צאוסו ענין**, כיון שהעדים מוומנים לחתום אלא שצעל כרחס צריכים להמתין עד שייסיס הסופר את השטר אצי"ג דאיתרמי ליה חתימה לאורתא: **כשר**, שהרי משעת כמיצה נמי אית ליה קלא: **אין לו פירות**, וכי טרפה מומן כמיצה צדיון טרפה: **שמא**

המביא גמ פרק שני גיטין

יה.

ואנחיה בביסחיה מאי, פירש צקונטרס מה הועילו חכמים בתקנתם צין לענין גזות צין לענין פירות דטרפה לקוחות מיום הכמיצה אצי"ג דלעיל אמר ריש לקיש דיש לצעל פירות עד שעת חתימה^א הכא מודה דיש לצעל פירות עד שעת נתינה^ב כיון דאי מפייסה תיפייס ומיהו ההוא דגיטין הצאין ממדינת הים דפירש צקונטרס דלתירווייהו פריץ קלא קשה דלמה לא יפסיד משעת חתימה לריש לקיש כיון שאס הימה אללו דמה מגרשה לאלתר ועוד קשה לרי"י דמה הועילו חכמים בתקנתם משמע דהשתא איכא למיחש כאליו לא היה צו זמן וזה אינו דצאין צו זמן חוששים שלא תפסיד האשה וחששא דהכא לא משום אשה אלא משום לקוחות^ג וגרסה לרי"י דהנך תרי פירכי למאן דלמר שמה יתפה אצל למאן דלמר משום פירי ניחא דצדין מפסדין הלקוחות משעת חתימה:

הנהו קלא אית לאו, פירש צקונטרס דצעיל לאחייי ראהי אימת מטא גיטה לידה תימה דלענין גזות^ד דהיי דידוע שלא צא לידה ציוס הכמוצ צו מ"מ יכול לחפות ולומר שנתן לה קודם שזימנה כמו קודם שתיקנו זמן ואור"י קלא אית להו כשרוצין צומן זומן הכמיצה היא קודם המסירה אית ליה קלא למילתא ומסקי דאדעמיייהו לידע יוס המסירה ואי"ת ובהיכא למה תיקנו זמן וי"ל עי"י זומן יש לו קול לפי שרואים עי"י זומן שצו שהנתינה אינה ציוס הכמיצה ואי"ת דלמר משום צת אלותו צומן הו"ל דמה צומצין זמן בגיטין דאפי' צומן הזה משמע דצעי זמן דתתן (לקמן דף פו.) ג' גיטין פסולים וי"ל גזירה שמה יתפה על צניה ממזרים אי נמי מהרה יצנה צית המקדש א"י שלא יאמרו זינתה אחר גירושין ויחזירנה דגרופה שזינתה מותרת לחזור דלאמרינן צפ"צ דטוטה (דף יא:): **השול"ח גמ לאאשתי בו' ולגט ישן אין חוששין**, פירוש אצי"פ שצריכה להמתין שלשה חדשים ללו משום דחיישין שמה צמוך כך יצא עליה דהא לגט ישן אין חוששין אלא דלאמרינן לעיל שמה יאמרו שמי נשים צחצר כו': **המשל"ש גמ לאאשתי**, פירש צקונטרס והוא הלך לדרכו וצחנס פירש כן אלא מייך אפילו הוא צעיר^ה נקט הך צרימתא המשליש לרצותא דאצי"פ שהוא צעיר מותרת לינשא מיד ואין חוששים לגט ישן ולעיל נקט השולח לרצותא דאצי"פ שאינו צעיר צריכה להמתין שלשה חדשים: **מאימתי כתובה משמטת**, הו דלמר צריש פ' אצי"פ (כתובות נה.) תנאי כתובה ככתובה דמי לשציעית קשה לרי"י מאי אריא דאין תוספת כתובה משמטת משום דתנאי דהוי כמעשה צ"ד תיפוק ליה דלא משמט כתובה ותוספת מידי דהוה אשכר שכיר והקפת החנות דאיכא מ"ד צמסכת שציעית (פ"י מ"ה) דלא משמט אלא מלוה וכ"ש כתובה ותוספת דוחק לומר דלמאי כרצי יוסי דפליג התם ואמר דמשמט וגרסה לרי"י דהא דקאמר לשציעית היינו שפגמה חקפה כתובה לרב או פגמה או זקפה לשמואל דמשמטת נמי תוספת: **אונס קנס ופתוי**, קנס הוא מוציא שס רע ומשום דלית ציה אלא קנס קרי ליה קנס אצל צאונס יש צו צושט ופגס: **מה מעשה בית דין נכתב ביום בו'**, דמשעת פסק דין איכא קלא כמו צשטר דלאמרינן צכל דוכתא כשעמד צדין דגבי ממשעצדי:

אף כתובה נכתבת ביום ונחתמת בלא"ה, יש מקומות שנוהגין לכתוב הכתובה צעי"ש ולחומתה צמוציא שצת ואין נכון לעשות כן משום תוספת דללמא לית ליה קלא^ו ומיהו היכא דקנו מיניה^ז ליכא למיחש מידי^ח דלאמרינן צצ"צ (דף קעב.) אי דיעיתו יומא דאקניתו ציה כתובו יומא דאקניתו ציה: **אבל עסוקין באותו ענין כשר**, דאית ליה קלא כאליו חתמו כיון שהס מוומנים לחתום כדפרישית לעיל:

חיישין

בר א טור ש"ע אה"ע סי' קכ סעיף ד: **בה ב** מיי' פ"א מהל' גירושין הלכה ית סמג עשין ד טוש"ע אה"ע סימן יג סעיף א: **בו ג** מיי' פ"ט מהלכות שמיטה הלכה יג סמג לאין דעא טוש"ע ח"מ סי' סו סעיף ז [לאה"ע סי' קא סעי' א]:

בו ד מיי' שס הלכה יג טוש"ע שס סעיף טז: **בה ה** מיי' פ"ג מהל' גירושין הלכה יג סמג עשין ד טוש"ע ח"מ סימן מג סעיף טז:

פסקי רי"ד (המשך)

זקפה וזקפה אצי"פ שלא פגמה ומאימתי נוקפי' במלוה משעת העמדה (בדיון 6) על כתובה לא קיימא לגוביינא מיד אלא למונות והלכך כל זמן שזיוניות ואינה תרובת כתובה לא קרינא בה לא יגוש ומו"ה איהנה משמטת ורב כבי משתפגות תפרע מקצתה והשאר תתבעס בדיו או קרינא בה לא יגוש ומשמטת אבל בפגימה לחוד לא, שיי"ל לא בעיא למיגיב שארא השתא אלא מוונות היא ורצה כרבינן דאמרי בפ' אלמנה ניוונית (כתובות צו:.) שאצי"פ שנפרעה צקת מכתובתה עדיין יש לה מוונות הלכך אם לא תתבעס בדיו על השאר לא קרינא ביה לא יגוש ואם לא פגמה אצי"פ שבתבעס בדיו אינה משמטת עדיין דשמא נתפרעה ואלא תגבה עכשיו ככתובתה ותהיה ניוונית מהן מ"ה בעי תרווייהו פגימה וזקיפה ושמואל סבר בין פגימה בלחוד בין בזקיפה בלחוד גליא דעתה דבעיא לגבות כתובתה וקרינא ביה לא יגוש ומשמטת וחגי'א כותיה דרב וחגי'א כותיה דשמואל וכיון דתנאי בתרווייהו הוריתן לכלל דרב ושמואל הלכה כשמואל דביני: אמר שמואל כתובה כמעשה ב"ד דמיא מה מעשה ב"ד נכתבים כיום ונחתמים בליילה אף כתובה נכתבת כיום ונחתמים בליילה, פי' הוי הכתובה תנאי ב"ד היא ואצי"ג דלא כתב לה כתובה ביום ונחתמה תנאי ב"ד היא (כתובות) [נכתבה] דמיא דכל מעשה ב"ד אצי"י שקדמה כתיבה לחתימה אין בכך כלום דחויביה משעת פסק דין ב"ד הוא ואצי"ג דלא איחתים הלכך אין שס הקדמה ונכתבים כיום ונחתמים בליילה (כתובה נמי משעת כניסה לחופה 3) חייב וזו בו מאומים שעבודא עליה ואצי"ג דלא איחתם שטרא דהעיקר זמן [והשעבוד] כניסתה לחופה הוא ואם תקדים כתיבה לחתימה אין בכך כלום וה"ה נמי לשטרי אקנייתא שנכתב ביום ונחתמים בליילה מפני שאין שעבודם הלוי בחתימת העדים אלא משעת הקנין שאם הקנה ראובן נכסיו לשמעון עי"י סודר בניסן ולא נכתב השטר עד אייר מניסן קנה שמעון הנכסים ואם מכרן

ראובן ללוי קודם שיגיע שטר ליד שמעון אין מכירתו מכירה שאין קנין הנכסים תלוי בהגעת השטר ליד שמעון אלא משעת קנין הסודר קנאם והשטר אינו אלא לראיה בעלמא וזמן השטר לאו מאייר כתבי' אלא מניסן הלכך אם קדמה כתיבתו לחתימה אין בכך כלום שהרי מניסן צריך לכתוב, והאי דתנן כל השטרות שנכתבו ביום ונחתמו בליילה פסולין לא מיירי אלא באותן השטרות שאין בהן קנין שעיקר קניינם תלוי בחתימתו כגון שטר מכר או שטר מתנה שרוצה להקנות לו שדהו עי"י הגעת השטר ליד המקבל כדקיי"ל (קידושין כו.) דרקיע נקית בשטר ואעפ"י שאיחורה מסירת השטר ליד המקבל לזמן חתימתו אמרי' עדים בחתומיו זכין לו וכן נמי בשטרי הוראות והולאות שאין בהן קנין שאצי"פ שראו העדים ההלואה שחיתה בניסן או חרדה בפניהם בניסן ואמר להם אתם עדי הוה לה מלוה על פה ולא טרפא ממשעבדי ואם אמר לעדים תכתבו לי שטר למלוה וגם ראו ההלואה בעיניהם והם אחור לכתובי עד אייר אין כותבים מניסן אלא

מאייר שאין הנכסים משעבדים לטרוף הלקוחות בדברו פיו או בנתינת המעות כ"א בחתימת העדים בשטר דמפקי ליה

^[1] נראה דל"ל פי' כמזה ששאר: